

CONSULTA

Referència: I005/2021

Data: 29 de gener de 2021

Matèria: Òrgans municipals -competències

Altres matèries: Urbanisme - planejament

Assumpte: En relació a la modificació de les normes subsidiàries del planejament del terme municipal, es pregunta sobre:

- a) Majoria absoluta del Ple.
- b) Utilització del vot de qualitat i desempat de l'Alcalde-President.
- c) Cal l'assistència de tots els membres del Ple?

Consultes:

Un ajuntament ens formula una qüestió relacionada amb la tramitació d'una modificació de normes subsidiàries del planejament del terme municipal, la qual exigeix un quòrum de majoria absoluta d'acord amb l'article 47.2.II) de la Llei 7/1985, de 2 de abril, reguladora de les bases de règim local (en endavant LRRL) i l'article 114 del text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat pel Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril.

Les consultes són les següents:

- a) Si en el Ple són 11 membres, es considera que la majoria absoluta s'obté amb 6 vots?
- b) El vot de qualitat i desempat de l'Alcalde President es pot utilitzar per a les votacions de temes de planejament?
- c) Posteriorment, arran de la resposta pregunten sobre la necessitat de l'assistència de tots els membres del Ple.

Respostes:

- a) En relació al còmput de la majoria absoluta

L'article 99.2 del Reglament d'organització, funcionament i règim jurídic de les entitats locals, aprovat pel Reial decret 2568/1986, de 28 de novembre, afirma:

«Se entenderá por mayoría absoluta cuando los votos afirmativos son más de la mitad del número legal de miembros de la Corporación.»

D'altra banda, d'acord amb la sentència del Tribunal Superior de Justícia de Aragón, Sala Contenciosa Administrativa, Secció 1^a, número 186/2009 de 26 Març 2009, Rec. 271/2007:

«La mayoría absoluta precisa de la concurrencia de "más de la mitad del número legal de miembros de la Corporación" -artículo 99.2 del Real Decreto 2568/1986, de 28 de noviembre, por el que se aprueba el Reglamento de Organización, Funcionamiento y Régimen Jurídico de las Entidades Locales-. Por tanto, la mayoría absoluta se ha de relacionar con el número total de miembros de la Corporación, no con los asistentes al Pleno, obteniéndose únicamente si concurre el voto favorable de más de la mitad de aquellos, por lo que en ningún caso se da si hay empate, lo que, por otro lado, no es posible al ser impar el número de sus miembros. Pudiendo aquí citarse la sentencia del Tribunal Supremo de 21 de noviembre de 2003, referida a un supuesto de nombramiento de Jueces de Paz y en la que se aplica la referida normativa". »

En el cas que ens ocupa, d'un consistori amb 11 regidors, d'acord amb la jurisprudència, aquesta majoria absoluta consistirà sempre en la meitat més un mig. És a dir, per poder adoptar l'acord calen 6 vots.

b) En relació al vot de qualitat de l'alcalde

L'article 46.2.d) de la LBRL, estableix:

«En el caso de votaciones con resultado de empate, se efectuará una nueva votación, y si persistiera el empate, decidirá el voto de calidad del Presidente.»

De la mateixa forma s'estableix per als municipis de gran població a l'art. 122.2:

«El Pleno será convocado y presidido por el Alcalde, salvo en los supuestos previstos en esta ley y en la legislación electoral general, al que corresponde decidir los empates con voto de calidad).»

De forma idèntica, l'art. 24 del text refós de les disposicions legals vigents en matèria de règim local real, aprovat pel Decret legislatiu 781/1986, de 18 de abril, preveu:

«Además de las previstas en el artículo 21.1 de la Ley 7/1985, de 2 de abril, el Alcalde ejercerá las siguientes atribuciones: a) Decidir los empates con voto de calidad.»

En relació a aquesta qüestió, ens ha facilitat una consulta de la base jurídica El Consultor (El Consultor de los Ayuntamientos, N° 23, Sección Consultas,

Quincena del 15 al 29 Dic. 2004, Ref. 3899/2004, pág. 3899, tomo 3, Editorial El Consultor de los Ayuntamientos.), que afirma:

«Ciertamente, la aprobación provisional referente a la revisión de un instrumento general de planeamiento requiere mayoría absoluta. Si existe empate en la votación el voto dirimente del que dispone el Alcalde, no es un voto doble y por tanto si el acuerdo requiere mayoría cualificada es inoperante y no puede ser adoptado.»

Cal aclarir, però, que aquest redactat indueix a confusió i que, en altres consultes d'aquesta base jurídica s'expressa de forma més encertada:

«(...) hemos manifestado reiteradamente que el voto de calidad del Alcalde, como genuino procedimiento de dirimir empates, no juega más que en las votaciones en las que se requiere la mayoría simple, no computándose nunca en los casos de quórum especial, donde el empate no puede, ni legal ni matemáticamente, producirse, puesto que las Corporaciones tienen un número impar de miembros». (El Consultor de los Ayuntamientos, N° 1, Sección Consultas, Quincena del 15 al 29 Ene. 1993, Ref. 10/1993, pág. 10, tomo 1, Editorial El Consultor de los Ayuntamientos).»

D'altra banda, la Sentència dictada pel Tribunal Superior de Justícia de Castilla y León (Burgos), en data 14 novembre 2008, (Ponent: M.ª Begoña González García) aborda la qüestió del vot de qualitat en un supòsit d'aprovació d'un Pla Parcial:

«el voto de calidad atribuido al Presidente es requisito necesario en las decisiones de todo órgano colegiado, ya que la expresión concreta de voluntad de una entidad integrada por varios individuos es la constituye el acuerdo formal o resolución de un asunto y lo mismo que se establece el sistema de mayorías, debe de suponerse que si el número de votantes es par, puede producirse una paridad de criterios que de no arbitrarse un procedimiento convencional para salvar los empates podría paralizar la vida administrativa, sin que ello suponga que se disponga por el Presidente de dos votos, sino que se trata de un solo voto capaz de producir un doble efecto..., ya que además en las sesiones el Presidente es el último en emitir su voto por lo que si realizado el recuento de votos en la segunda votación después de que el Presidente emite el suyo, resulta un empate, éste se resuelve a favor de la postura defendida por el Alcalde cuyo voto en este caso juega un efecto cualitativo o dirimente si persiste el empate, y ello no puede ser considerado un formalismo o que vaya en contra del criterio de la mayoría o que sea una facultad susceptible de ser ejercitada o no, ya que no se trata de dos votos, sino de uno solo con un doble efecto del que no cabe renunciar caso de empate, porque ello produciría precisamente el efecto contrario al pretendido por la ley al atribuir tal calidad al voto del Presidente, que no es otro que posibilitar el desarrollo de la vida administrativa». »

Per tant, podem concloure que l'alcalde no perd, qualsevol quina sigui la matèria en qüestió, el seu vot de qualitat. Ara bé, quan s'exigeix majoria absoluta per a l'aprovació d'un acord, en la pràctica, el seu vot de qualitat resulta inútil. L'article 179 de la Llei Orgànica 5/1985, de 19 de juny, del Règim Electoral General

determina el número de regidors per municipi i, en tots els casos, aquest número és imparell. Donat que la majoria absoluta exigeix la meitat més un dels membres del consistori, és materialment impossible que pugui haver-hi un empat.

En el cas que ens ocupa, d'un consistori amb 11 regidors, per poder adoptar una acord per majoria absoluta es requereix el vot de 6 membres. En aquest cas, mai podrà entrar en joc el vot de qualitat de l'alcalde.

En conclusió, per poder adoptar un acord de Ple per majoria absoluta cal que aquest obtingui 6 vots a favor. En aquests casos, mai entrarà en joc el vot de qualitat de l'alcalde, donat que no podrà donar-se, materialment, cap empat.

c) Consulta posterior:

Arran de la nostra resposta, si no cal l'assistència de tots els membres al Ple i, únicament a fi d'aprovar per majoria absoluta del número legal de membres, es necessiten 6 vots favorables dels assistents.

Resposta:

L'assistència dels membres del Ple municipal i el número de vots necessaris per adoptar un acord concret són qüestions que, tot i anar de la ma, cal diferenciar.

L'article 98.c del text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya, aprovat per Decret legislatiu 2/2003, de 28 de abril, estableix que el ple es constitueix vàlidament amb l'assistència d'un terç del seu nombre legal de membres, que mai no pot ser inferior a tres, i que aquest quòrum s'ha de mantenir durant tota la sessió. A més, cal l'assistència del president o la presidenta i de secretari o la secretària o de qui legalment els substitueixi. Per tant, en el cas que ens ocupa, d'un Ple amb 11 membres, el mínim per constituir-se vàlidament és una assistència de 4 dels seus membres, un dels quals ha de ser l'alcalde.

D'altra banda, d'acord amb el que vam exposar en la resposta anterior, caldrà el vot de 6 membres d'aquells que hagin assistit per aprovar per majoria absoluta l'acord en qüestió. Amb l'assistència mínima no es podrà aprovar mai un acord que exigeixi majoria absoluta.